

EL TEMPS

La lliçó gallega

Galícia torna a sortir als mapes. Fins ara, Galícia formava part d'aquelles autonomies discretes, amb un mapa polític bipartidista (populars i socialistes) que no causava problemes. Però de sobte, mercès a l'ascens del Bloque Nacionalista Galego, ha entrat en el club de les autonomies incòmodes, de les que molesten, que curiosament es corresponen amb les nacions històriques. És el que no entenen tots aquells que han contestat l'ascens de l'esquerra nacionalista gallega amb propostes de reforma electoral que limiten el pes dels nacionalismes. Les veus del PP o del PSOE —en això coincideixen— que han sorgit en aquesta direcció sospiren per retornar a l'Espanya de sempre, indivisible. El concepte d'Espanya que destil·len és incompatible amb un model d'estat plurinacional, pluricultural i plurilingüístic, que és l'únic model en què els ciutadans de les diferents nacions que integren l'estat es podrien sentir còmodes. Però aquest model no els agrada. Toleren la presència dels nacionalismes, sobretot quan no tenen majoria absoluta, però no els agrada que tinguin veu, que cresquen electoralment, que participen en l'àmbit de la política estatal.

Més enllà de la incomoditat que han despertat en les dues grans famílies polítiques estatals, les eleccions gallegues ofereixen també altres lectures interessants, tot i que no es puguin "trasplantar" a altres comunitats autònomes, perquè a cada lloc les situacions són diferents i, per tant, també ho han de ser les solucions polítiques. Però en clau valenciana per exemple, és interessant veure que el bloc nacionalista i de progrés que representa el BNG té molt clar que l'enemic és el PP. Beiras ha tingut una mà oberta durant tota la campanya cap a l'esquerra estatal, però el puny tancat sempre que es referia a Fraga. L'enfrontament obert amb el PP ha es-

tat una característica constant en el BNG, cosa que li ha permès aglutinar al seu voltant no solament els sectors nacionalistes més decidits sinó també aquells que creuen en una Galícia de progrés. Al País Valencià, en canvi, el nacionalisme polític sembla vacil·lar a l'hora d'establir la seua política d'aliances. La política genocida del PP valencià envers la cultura catalana no solament hauria de tancar qualsevol possibilitat de col·laboració amb aquesta força des del camp del nacionalisme, sinó també a nivell municipal. El camí que marquen els acords d'Alzira, Sagunt, o Gata de Gorgos entre nacionalistes i populars és un camí difícil, ple d'interrogants. Això no vol dir que el futur del nacionalisme valencià passe tampoc per la satel·lització res-

pecte a les esquerres estatals. Passa probablement per la definició d'un projecte propi, de progrés, però que tinga molt clara la ratlla que el separa de la dreta intolerant.

A Catalunya, les lectures en clau gallega, salvant les distàncies, també ofereixen elements interessants. El fracàs d'una olivera que no s'hauria hagut d'anomenar mai olivera és el més significatiu. L'olivera gallega era una olivera borda, encapçalada per l'últim reducte del socialisme

guerrista, que no oferia cap projecte renovat ni engrescador. El candidat de la suposada olivera ha dedicat més esforços a intentar enfonsar Beiras que no pas Fraga. Però per sobre de tot la gallega era una olivera desarrelada: hi faltava l'esquerra que té les arrels ben fermades en el país que vol representar. Si algú vol plantar oliveres a Catalunya ha de tenir en compte que també calen arrels i un projecte de país que supere l'oferta vigent. Si no hi ha projecte nou, engrescador, que incorpore nous horitzons en el projecte de país, el més normal és que l'elector opte pel que ja coneix, perquè li dona moltes més garanties. El cas galleg no invalida l'olivera com a mètode, però sí que dona un toc d'alerta sobre els continguts. ■

“El concepte d'Espanya que destil·len PP i PSOE és incompatible amb un model plurinacional, pluricultural i plurilingüístic, que és l'únic en què els ciutadans de les diferents nacions de l'estat es podrien sentir còmodes.”